

LOUIS XIV EEN AUTOPSIE

Personages

Louis XIV (1638-1715) : een vorstelijk lichaam

Duc-Hertog De Saint-Simon (1675-1755) : een intelligent memorialist

Blanche : een vrouwelijke projectiefiguur

I

(Alles donker. Iemand fluit als een vogel. Een spot zoekt de scène af en houdt halt bij het gezicht van een fluitende Louis XIV en zwaait dan verder door naar een hoge lessenaar (staanpupiter voor klerken) met een witgipsen vogel erop. Op de grond staat een schrijfmachine. Revolverschot doet vogel-in-spot uit elkaar spatten. Sein om totale belichting (zeer hel, wit licht) aan te schakelen. De bühne die uit 3 witte papieren wanden bestaat, toont een lustig erop los schietende koning (draagt een veredelde versie van een patiëntenoutfit, een witte pyamasmoking a.h.w.); de hertog, Duc de Saint-Simon die in witte schildersoverall op de middenwand met een spuitbus LOUIS 14 (1638-1715) schrijft en als derde personage, Blanche in verpleegsterlook die helemaal vooraan als fluitende vogel poseert nu het gipsen model er al heeft moeten aan geloven. Klassieke vogelhouding : armen zijdelings gespreid, één been achterwaarts gestrekt (cfr. balanceert op de evenwichtsbalk). Louis XIV die met zijn eerste schot de gipsen vogel had stuk geschoten, vuurt enkele malen op Blanche die ten teken van getroffen-zijn pluimpjes uit haar handen naar beneden laat dwarrelen. Fluit ondertussen verder, maar verstomt en zwijgt tenslotte. Louis XIV begint dan opnieuw zelf te fluiten, staat recht en schiet lukraak verder : naar het publiek, naar de hertog, naar zijn naam op de papieren wand...

Hertog (zijn graffiti-opdracht volbracht, gaat aan zijn hoge lessenaar staan, zet zijn scherp op, doet de typische klerkmanchetten aan en veegt de vogelscherven van zijn pupiter) Een

jaar voor zijn dood - hij was toen... (naar Louis XIV die zwijgzaam op een chaise percée zit)

Blanche (zit op een campingtafel, zwaait met de benen) 74.

Hertog Neenee, 75.

Louis XIV 76.

Hertog Precies, 76 jaar. Een jaar voor zijn dood dus, schoot hij nog 32 fazanten met 34 schoten...

Blanche (terzijde) 66.

Hertog ... een niet geringe prestatie met de primitieve geweren uit die tijd, majesteit ! (Hertog en Blanche klappen gereserveerd in de handen, terwijl ze een buiging in de richting van L. maken. L. steekt de revolver in de hoogte en kust de loop; stopt hem weg in zijn chaise percée)

Louis XIV (zonder acht op hen te slaan) Ik heb 54 jaar geregeerd. Toen Mazarin in 1661 stierf, was ik 23. Toen ikzelf kwam te sterven, was ik er 76.

Blanche 78 majesteit.

Hertog Neenee, 77.

Louis XIV Precies 77. (heeft zich ondertussen aan één van de zijwanden geposteerd, waarop hij optellend XXIII+LXXVII spuit) Sommigen beweerden dat Mazarin mijn vader zou geweest zijn. Quatsch natuurlijk ! Zie ik er misschien als een kardinaal uit ?

Hertog (leest voor uit de papieren die overal kriskras verspreid liggen) Toen Louis XIV (quatorze voor het hele stuk) na de dood van zijn vader als vijfjarige in 1643 de troon besteeg, was hij een gezette, bolwangige kleuter met een enigszins slaperig uiterlijk.

Blanche (die bij de lessenaar is komen staan en in de papieren van Hertog aan het snuffelen is) Toen hij (wijst naar L.) anderhalf jaar oud was, had Louis XIV hetzelfde gezicht als Queen Victoria toen zij oud was. (Kijkt H. aan en imiteert anderhalfjarige L., terwijl H. als antwoord met het bolwangig gezicht riposteert. Ondertussen is ook L. in Hs papierhoop aan het rommelen en neemt er een willekeurig blad uit.)

Louis XIV (schraapt keel en leest dan voor) Het is een bekend feit dat hij door zijn wenkbrauwen te fronsen, velen heeft doen sidderen...(trekt verwonderd de wenkbrauwen op) Het is een bekend feit dat hij door zijn wenkbrauwen te fronsen (fronst zijn wenkbrauwen), velen heeft doens sidderen. (beproeft het frons-effect op B. en H. die echter helemaal niet geïntimideerd simpelweg terugfronsen. Terwijl L. nogmaals zijn wenkbrauwen fronst, maar zonder veel overtuiging) Maak er weer geen karikatuur van, hertog. Het is bon ton geworden om koningen als groteske sukkelaars voor te stellen. (tot B.) Les extrêmes se touchent. Ofwel melancholie die door alles en iedereen verlaten zichzelf het graf ingrùbelt - minder

koud dan de kilte van de koninklijke eenzaamheid - ofwel verwaande idioten, die, dom als ze zijn, zich voor de knapste kop van het koninkrijk houden, of die, lelijk als ze zijn, zich dagelijks Adonis gelijk spiegelen.

Hertog (knipoogt naar B.) Zijne Majesteit overtreft zichzelf in de trefzekerheid zijner woordkeuze. 'De troostende kilte van het graf die minder koud is dan de ijle lucht van de koninklijke eenzaamheid...'

Blanche (speelt het spel mee, instemmend) 'Adonis gelijk'

Hertog Neen, ridiculiseren is al te voor de hand liggend. Indien Zijne Majesteit mijn mémoires zou hebben gelezen...

Blanche. Edoch, Zijne Majesteit leest niet, maar paradeert maar wat als een gesticulerende machine. Toegegeven : meer dan goed geolied. Het poseren als natuur.

Louis XIV (nadenkend) Voor zover poseren natuurlijk kan zijn. (H. leest voor, B. voert de pantomime op, L. kijkt toe)

Hertog Hij nam altijd zijn hoed af voor de vrouwen, zelfs voor een eenvoudig dienstmeisje, al bracht hij hem verder omhoog naar mate de rang hoger was.

Blanche (acteert ondertussen het gezegde) Een kuisvrouw (licht haar verpleegsterkapje-hoed nauwelijks op) 'Madame', een ex-kuisvrouw, echtgenote en bijna weduwe van een notaris. (kapje hoger) 'Madaame', een vrouw in een Jaguar. (zwierige révérence) 'Madaaame', de 20-jarige Maria Mancini, die op bevel van haar nonkel, de zojuist vernoemde, Mazarin Frankrijk moest verlaten omdat...

Louis XIV (terwijl hij zijn arm uitstrekt als afscheidgroet die tegelijkertijd de afscheidnemende wil beletten om te vertrekken) Maria.

Blanche (luider, terwijl ze haar kapje weggooit) Maria ! Maria !! (nu niet meer in de rol van L. maar als Maria Mancini) Op het moment waarop de koets zich in beweging zette, rukte ze hem zijn manchet af (rukt manchet van H. af) terwijl ze nog uitriep : 'Ik ben verloren !'

Louis XIV (dromerig) Maria, Maria.

Hertog (hij heeft zich weer aan de achterwand geposteerd en sprayt met zijn bus over het LOUIS 14 MARIA MANCINI, reciteert ondertussen neutraal-objectief ietwat verveeld) Om staatsredenen was een huwelijk tussen de 20-jarige Maria Mancini en Louis XIV onmogelijk. Via zijn huwelijk in 1660 met de dochter van de Spaanse koning, Maria Theresia, hoopte Mazarin Spanje aan Frankrijk te koppelen. Wat toen mislukte maar slechts twee generaties werd uitgesteld, want de kleinzoon van Louis XIV, Philips van Anjou, zou in 1700...

Blanche (die hem onderbreekt) Ik was nog niet klaar.